

OBRAZLOŽITEV RAZREŠITVE NAČINA SUBVENCIONIRANJA DIJAŠKIH VOZOVNIC

Izhodiščna ugotovitev:

Ob upoštevanju priporočila Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, mnenja Računskega sodišča RS in spodaj navedenih ugotovitev smo mnenja, da sprejem sklepa o subvencioniranju dijaških mesečnih vozovnic za leto 2011 (po vzorcu iz leta 2010), ne bi bila primerna rešitev.

Po preučitvi zadeve, so strokovne službe ugotovile, da je načelo enakopravnosti neizvedljivo v praksi.

Glede na usmeritve svetnikov in glede na trenutne razmere smo mnenja, da je potrebno sprejeti odlok in v odloku upoštevati socialno komponento (priloga: primer osnutka odloka).

Podrobnejša utemeljitev načina subvencioniranja:

Veljavna zakonodaja določa, da je subvencioniranje prevozov za dijake naloga države in ne lokalnih skupnosti, saj so le-te že dovolj obremenjene s financiranjem prevozov učencev. Skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (82. člen) je naloga lokalnih skupnosti financiranje prevozov učencev osnovnih šol. Za te namene je Mestna občina Nova Gorica v letu 2010 namenila 435.859,55 EUR.

Na osnovi 81. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja se iz sredstev državnega proračuna že zagotavljajo sredstva za subvencioniranje prevozov za vajence in dijake ter študente višjih šol, ki se šolajo v oddaljenosti 5 km ali več od kraja bivanja. Višina subvencije znaša do 70 %, odvisno od socialnega položaja upravičenca, oddaljenosti od kraja šolanja ter možnosti bivanja v dijaškem oziroma študentskem domu.

Mestna občina Nova Gorica ima za kritje prevoznih stroškov za dijake iz materialno ogroženih družin že utečene mehanizme. Skladno z Odlokom o denarnih socialnih pomočeh v Mestni občini Nova Gorica (Uradni list RS, št. 11/09), lahko starši oz. skrbniki dijakov iz materialno ogroženih družin uveljavljajo pravico do enkratne denarne pomoči.

Mestna občina Nova Gorica je na osnovi zaprosila za mnenje, pridobila v februarju 2011 od Računskega sodišča RS osebno strokovno mnenje v zvezi z subvencioniranjem mesečnih vozovnic, ki pa Računskega sodišča RS ne zavezuje pri izvajanju revizij. Za doseg cilja sta bili predlagani dve možnosti:

- a.) Mestna občina bi lahko sofinancirala prevoze za izvajanje obveznosti javne službe javni linijski prevoz tudi za dijake.
- b.) Mestna občina bi lahko sprejela odlok, ki bi smiselno sledil ureditvi subvencioniranja prevozov dijakov na državni ravni oz. bi to ureditev lahko zgolj dopolnjeval.

Ob tem je bilo poudarjeno, da naj občina:

- upošteva svoje finančne zmožnosti,
- zagotavlja enako obravnavo upravičencev,
- pokriva prevozne storitve, ki so resnično opravljene,
- zagotovi, da ob subvencijah s strani države ne prihaja do financiranja, ki bi presevalo stroške oz. ceno prevoza.

V zvezi s subvencioniranjem mesečnih vozovnic za dijake je Oddelek za družbene dejavnosti v sodelovanju s Centrom za socialno delo Nova Gorica in Slovenskimi železnicami d.o.o. prišel do naslednjih podatkov oziroma ugotovitev:

- V šolskem letu 2010/11 ima 1246 dijakov stalno prebivališče v Mestni občini Nova Gorica in se izobražujejo v Republiki Sloveniji (Vir: MŠŠ).
- MONG je v letu 2010, na podlagi sklepa Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica, subvencionirala mesečne vozovnice za 214 dijakov in sicer za:
 - 157 dijakov mesečno za avtobusni prevoz in
 - 57 dijakov za prevoz z vlakom.
- Dijaki lahko prejemajo različne štipendije:
 - državne (podeljujejo jih pristojni CSD)
 - Zoisove (podeljuje jih Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije)
 - kadrovske (podeljujejo jih različni delodajalci npr. vlada RS, d.o.o., s.p.,...)
 - druge (podeljujejo občine,...)
- V šolskem letu 2011/11 prejema 270 dijakov iz MONG državno štipendijo.

Ker je v letu 2010 precej dijakov s stalnim prebivališčem v Mestni občini Nova Gorica prejelo dodatek za prevoz in hkrati državno ter občinsko subvencijo za prevoz, je bilo za določene dijake izplačanih iz javnih sredstev več sredstev za prevoz, kot so dejansko znašali stroški prevoza.

Ugotavljamo, da v letu 2011, po prenehanju izplačevanja občinske subvencije za prevoz, se za nekatere dijake izplačuje iz javnih sredstev (iz državnega proračuna) še vedno več sredstev za prevoz, kot dejansko znašajo stroški prevoza.

Primer: Določeni dijaki, ki so se v letu 2010 vozili z vlakom na relaciji Dornberk – Nova Gorica – Dornberk so prejeli v okviru državne štipendije tudi dodatek za prevoz v višini 59,27 EUR mesečno, sam končni strošek prevoza pa je znašal 14,11 EUR mesečno. Od tega je plačala MONG 5,64 EUR, starši dijaka pa 8,47 EUR mesečno. To pomeni, da je prihajalo iz javnih sredstev do preplačil, ki so presežali stroške oz. ceno prevoza in sicer za enega dijaka 45,16 EUR mesečno.

Podobni primeri so evidentirani tudi na drugih relacijah npr. Branik-Nova Gorica, Steske-Nova Gorica,...

Ob tem ugotavljamo primere, ko nekateri dijaki, ki prejemajo štipendijo prejemajo višjo državno subvencijo za prevoz. Pri uveljavljanju državne subvencije za prevoz so namreč zakoniti zastopniki teh dijakov podpisali izjavo, da dijaki ne prejemajo štipendije oz. v primeru kasnejše odobritve štipendije spremembe niso sporočili financerju državnih subvencij, pa čeprav bi jo morali.

V 1. točki 28. člena Pravilnika o dodeljevanju državnih štipendij (Uradni list RS, št. 45/09, 110/10) je navedeno:

»Dodatek za prevoz v primestnem in medkrajevnem prometu iz druge alineje prvega odstavka 30. člena zakona se določi tako, da se upošteva oddaljenost od kraja izobraževanja do kraja stalnega prebivališča in subvencijo za prevoz po drugih predpisih, ki jo prejema štipendist.« To pomeni, da bi moral Center za socialno delo Nova Gorica vsem štipendistom, ki so hkrati tudi prejemniki subvencije mestne občine, dodatek za prevoz znižati za znesek prejete subvencije.

Na ta problem smo opozorili Center za socialno delo Nova Gorica, ki je od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve prejel naslednje priporočilo za mestno občino:

»Ministrstvo predlaga, da se mestna občina sama odloči, ali bo upoštevala dodatek za prevoz, ki je podeljen v okviru štipendije in zato svojega ne bo dodelila ter se tako izognila podvajanju sredstev.«

Ugotavljamo, da:

- se za nekatere dijake izplačuje iz javnih sredstev še vedno več sredstev za prevoz, kot dejansko znašajo stroški prevoza,

- prihaja do nenamenske rabe javnega denarja,
- sofinanciranje iz različnih virov ni usklajeno, saj evidence niso povezane,
- izplačevanje socialnih transferjev se bo na državnem nivoju uredilo s pričetkom uporabe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, slabost pa je ta, da zakon ne bo upošteval izplačevanja javnih sredstev iz občinskih proračunov (npr. denarnih socialnih pomoči in različnih subvencij).

PRILOGA: OSNUTEK ODLOKA

OSNUTEK

Na podlagi 19. člena Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradne objave, št. 6/02 s spremembami) in Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07-UPB2) je Mestni svet Mestne občine Nova Gorica na seji dne sprejel

ODLOK

o subvencioniranju mesečnih vozovnic za dijake v Mestni občini Nova Gorica

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se določijo upravičenci do dodelitve subvencije za mesečne vozovnice za dijake (v nadaljevanju: subvencija) v Mestni občini Nova Gorica (v nadaljevanju: mestna občina), merila in postopek dodeljevanja in izplačevanja subvencij.

2. člen

Letni obseg razpoložljivih sredstev določa vsakoletni proračun mestne občine.

II. UPRAVIČENCI DO SUBVENCIJE

3. člen

Do subvencije so upravičeni občani, ki izpolnjujejo vse naslednje pogoje:

- imajo državljanstvo Republike Slovenije,
- imajo stalno prebivališče v Mestni občini Nova Gorica,
- imajo status dijaka in se vsakodnevno vozijo v šolo,
- niso prejemniki dodatka za prevoz do šole v okviru štipendij,
- so predhodno uveljavljali državno subvencijo za prevoz,
- da dohodek družine ne presega cenzusa za upravičenost do denarne pomoči po Zakonu o socialnem varstvu za več kot 60%.

Za družinske člane po tem odloku se štejejo osebe, določene v Zakonu o socialnem varstvu. Dohodek se ugotavlja po Zakonu o socialnem varstvu.

III. MERILA IN VIŠINA SUBVENCIJE

4. člen

Merilo za določitev subvencij je minimalni dohodek družine, katerega višina se določi po merilih Zakona o socialnem varstvu.

Kot dohodek štejejo vsi dohodki in prejemi po Zakonu o socialnem varstvu, ki so jih upravičenec in njegovi družinski člani pridobili v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge.

Dediščine in darila ter drugi enkratni prejemki (odškodnine, odpravnine, nagrade,...) se v letu, ko so izplačani, kolikor presegajo 60 osnovnih zneskov minimalnega dohodka, štejejo v dohodek v sorazmernem deležu za 3 mesece.

5. člen

Subvencija se dodeli v višini 100% od končne cene, ki jo plača dijak.

6. člen

Subvencija se lahko dodeli za določeno šolsko leto in sicer od meseca septembra do meseca junija.

Subvencija pripada upravičencu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi vloge in se izplačuje prevozniku mesečno.

IV. POSTOPEK UVELJAVLJANJA SUBVENCIJE

7. člen

Postopek ugotavljanja upravičenosti do dodelitve subvencije vodi in o njej odloča Oddelek za družbene dejavnosti Mestne občine Nova Gorica.

8. člen

Postopek za uveljavljanje subvencije se uvede na zahtevo upravičenca na obrazcu »Vloga za dodelitev subvencije za prevoz dijakov« (v nadaljevanju: vloga), ki mora vsebovati vse zahtevane podatke in priloge. Vloga se dobi na Oddelku za družbene dejavnosti Mestne občine Nova Gorica ali na spletni strani Mestne občine Nova Gorica.

9. člen

Subvencije se dodeljujejo po zaporedju vloženih popolnih vlog v tekočem šolskem letu. Rok za vložitev vloge je do porabe razpoložljivih sredstev oziroma najkasneje do meseca maja tekočega šolskega leta.

10. člen

Postopek za dodelitev subvencij se izvaja v skladu z določili Zakona o splošnem upravnem postopku.

11. člen

Pogoji za pridobitev subvencije po tem odloku morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja subvencije.

Upravičenec mora mestni občini pisno sporočiti vsa dejstva, okoliščine in vse spremembe, ki vplivajo na upravičenost do subvencije, njeno višino ali obdobje prejemanja, v osmih dneh od dne, ko je taka sprememba nastala ali je zanjo izvedel.

Spremembe iz drugega odstavka tega člena, ki vplivajo na upravičenost do subvencije, njeno višino ali na obdobje prejemanja, so sprememba števila oseb, sprememba vzgojno-izobraževalnega zavoda, sprememba statusa dijaka ter izguba ali začetek prejemanja dohodka iz dela.

O spremembah iz tretjega odstavka tega člena, mestna občina odloči z odločbo.
Če mestna občina ugotovi, da upravičenec v določenem roku mestni občini ni sporočil spremembe iz tretjega odstavka tega člena, v tem primeru ta oseba ne more uveljavljati subvencije tri mesece od ugotovitve dalje.

12. člen

Neupravičeno prejeta javna sredstva je oseba dolžna vrniti v 30 dneh od dokončnosti odločbe. Za obdobje od neupravičeno prejetih javnih sredstev do dokončnosti odločbe se obračunajo zakonsko določene zamudne obresti.

V. KONČNE DOLOČBE

13. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 371-232/2010
Nova Gorica,

Matej Arčon
ŽUPAN

O b r a z l o ž i t e v

1. Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po sprejetju Odloka o subvencioniranju mesečnih vozovnic za dijake s stalnim prebivališčem v Mestni občini Nova Gorica (v nadaljevanju: odlok):

Temeljni razlog za pripravo predlaganega odloka sta pobudi svetnika Roberta Goloba in svetnika Otona Filipiča na seji Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica dne 16.12.2010, predlog Odbora za kulturo, šolstvo in šport na seji MS MONG dne 10.03.2011 in predlog svetnice Kaje Draksler na seji MS MONG dne 10.03.2011, ki se je zavzemala za financiranje prevozov za dijake iz socialno ogroženih družin.

2. Cilji, ki se želijo doseči s sprejemom odloka:

Na osnovi odloka in zagotovljenih sredstev v proračunu bo lahko Mestna občina Nova Gorica lahko izpeljala vse potrebne postopke za dodelitev 100% subvencije za dijaške mesečne vozovnice in sicer za tiste dijake, ki živijo v socialno ogroženih družinah in izpolnjujejo pogoje, ki jih določa predlagani odlok.

3. Pravne podlage in načela, po katerih naj se uredijo razmerja na tem področju:

Pravna podlaga za sprejem predlaganega odloka je 19. člen Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradne objave, št. 6/02, 25/02 in Uradni list RS, št. 38/05, 24/06).

Po preučitvi zadeve, so strokovne službe ugotovile, da je načelo enakopravnosti neizvedljivo v praksi.

Izvajanje predlaganega odloka je vezano na Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07-UPB2). Cenzus znaša 229,52EUR za prvo odraslo osebo, za vsako naslednjo odraslo osebo 160,66EUR in 68,86 EUR za otroka do 18. leta oz. polnoletnega otroka, ki so ga starši dolžni preživljati zaradi rednega šolanja.

Zakon o socialnem varstvu se bo uporabljal le še do 31.05.2011 oziroma do 31.08.2011. Ta zakon se bo prenehal uporabljati z dnem začetka uporabe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, 62/10) (v nadaljevanju: ZUPJS), ki se bo začel uporabljati 01.06.2011 oziroma 01.09.2011 (za pravice, ki so vezane na šolsko leto).

Z začetkom uporabe ZUJPS, bo potrebno predlagani odlok spremeniti.

4. Rešitve in posledice, ki bodo nastale s sprejemom predlaganega odloka:

Po uveljavitvi predlaganega odloka predvidoma v mesecu maju 2011, bodo dijaki vložili na Oddelek za družbene dejavnosti »Vlogo za dodelitev subvencije za prevoz dijakov«.

5. Materialne obveznosti, ki bodo nastale s sprejemom predlaganega odloka:

Po sprejetju predlaganega odloka bodo za Mestno občino Nova Gorica nastale materialne obveznosti, višina obveznosti v proračunu za leto 2011 pa bo odvisna od števila upravičencev.

6. Druge pomembne okoliščine, glede vprašanj, ki jih ureja predlagani odlok:

Veljavna zakonodaja določa, da je subvencioniranje prevozov za dijake naloga države in ne lokalnih skupnosti, saj so le-te že dovolj obremenjene s financiranjem prevozov učencev. Skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (82. člen) je naloga lokalnih skupnosti financiranje prevozov učencev osnovnih šol. Za te namene je Mestna občina Nova Gorica v letu 2010 namenila 435.859,55 EUR.

Na osnovi 81. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja se iz sredstev državnega proračuna že zagotavljajo sredstva za subvencioniranje prevozov za vaje in dijake ter študente višjih šol, ki se šolajo v oddaljenosti 5 km ali več od kraja

bivanja. Višina subvencije znaša do 70 %, odvisno od socialnega položaja upravičenca, oddaljenosti od kraja šolanja ter možnosti bivanja v dijaškem oziroma študentskem domu.

Mestna občina Nova Gorica ima za kritje prevoznih stroškov za dijake iz materialno ogroženih družin že utečene mehanizme. Skladno z Odlokom o denarnih socialnih pomočeh v Mestni občini Nova Gorica (Uradni list RS, št. 11/09), lahko starši oz. skrbniki dijakov iz materialno ogroženih družin uveljavljajo pravico do enkratne denarne pomoči.

Mestna občina Nova Gorica je na osnovi zaprosila za mnenje, pridobila v februarju 2011 od Računskega sodišča RS osebno strokovno mnenje v zvezi z subvencioniranjem mesečnih vozovnic, ki pa Računskega sodišča RS ne zavezuje pri izvajanju revizij. Za doseg cilja sta bili predlagani dve možnosti:

- a.) Mestna občina bi lahko sofinancirala prevoze za izvajanje obveznosti javne službe javni linijski prevoz tudi za dijake.
- b.) Mestna občina bi lahko sprejela odlok, ki bi smiselno sledil ureditvi subvencioniranja prevozov dijakov na državni ravni oz. bi to ureditev lahko zgolj dopolnjeval.

Ob tem je bilo poudarjeno, da naj občina:

- upošteva svoje finančne zmožnosti,
- zagotavlja enako obravnavo upravičencev,
- pokriva prevozne storitve, ki so resnično opravljene,
- zagotovi, da ob subvencijah s strani države ne prihaja do financiranja, ki bi presegalo stroške oz. ceno prevoza.

V zvezi s subvencioniranjem mesečnih vozovnic za dijake je Oddelek za družbene dejavnosti v sodelovanju s Centrom za socialno delo Nova Gorica in Slovenskimi železnicami d.o.o. prišel do naslednjih podatkov oziroma ugotovitev:

- V šolskem letu 2010/11 ima 1246 dijakov stalno prebivališče v Mestni občini Nova Gorica in se izobražujejo v Republiki Sloveniji (Vir: MŠŠ).
- MONG je v letu 2010, na podlagi sklepa Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica, subvencionirala mesečne vozovnice za 214 dijakov in sicer za:
 - 157 dijakov mesečno za avtobusni prevoz in
 - 57 dijakov za prevoz z vlakom.
- Dijaki lahko prejema različne štipendije:
 - državne (podeljuje jih pristojni CSD)
 - Zoisove (podeljuje jih Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije)
 - kadrovske (podeljuje jih različni delodajalci npr. vlada RS, d.o.o., s.p.,...)
 - druge (podeljujejo občine,..)
- V šolskem letu 2011/12 prejema 270 dijakov iz Mestne občine Nova Gorica državno štipendijo.

Ker je v letu 2010 precej dijakov s stalnim prebivališčem v Mestni občini Nova Gorica prejelo dodatek za prevoz in hkrati državno ter občinsko subvencijo za prevoz, je bilo za določene dijake izplačanih iz javnih sredstev več sredstev za prevoz, kot so dejansko znašali stroški prevoza.

Ugotavljamo, da v letu 2011, po prenehanju izplačevanja občinske subvencije za prevoz, se za nekatere dijake izplačuje iz javnih sredstev (iz državnega proračuna) še vedno več sredstev za prevoz, kot dejansko znašajo stroški prevoza.

Primer: Določeni dijaki, ki so se v letu 2010 vozili z vlakom na relaciji Dornberk – Nova Gorica – Dornberk so prejeli v okviru državne štipendije tudi dodatek za prevoz v višini 59,27 EUR mesečno, sam končni strošek prevoza pa je znašal 14,11 EUR mesečno. Od tega je plačala MONG 5,64 EUR, starši dijaka pa 8,47 EUR mesečno. To pomeni, da je prihajalo iz javnih sredstev do preplačil, ki so presegali stroške oz. ceno prevoza in sicer za enega dijaka 45,16 EUR mesečno.

Podobni primeri so evidentirani tudi na drugih relacijah npr. Branik-Nova Gorica, Steske-Nova Gorica,...

Ob tem ugotavljamo primere, ko nekateri dijaki, ki prejemajo štipendijo prejemajo višjo državno subvencijo za prevoz. Pri uveljavljanju državne subvencije za prevoz so namreč zakoniti zastopniki teh dijakov podpisali izjavo, da dijaki ne prejemajo štipendije oz. v primeru kasnejše odobritve štipendije spremembe niso sporočili financierju državnih subvencij, pa čeprav bi jo morali.

V 1. točki 28. člena Pravilnika o dodeljevanju državnih štipendij (Uradni list RS, št. 45/09, 110/10) je navedeno:

»Dodatek za prevoz v primestnem in medkrajevem prometu iz druge alineje prvega odstavka 30. člena zakona se določi tako, da se upošteva oddaljenost od kraja izobraževanja do kraja stalnega prebivališča in subvencijo za prevoz po drugih predpisih, ki jo prejema štipendist.« To pomeni, da bi moral Center za socialno delo Nova Gorica vsem štipendistom, ki so hkrati tudi prejemniki subvencije mestne občine, dodatek za prevoz znižati za znesek prejete subvencije.

Na ta problem smo opozorili Center za socialno delo Nova Gorica, ki je od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve prejel naslednje priporočilo za mestno občino:

»Ministrstvo predlaga, da se mestna občina sama odloči, ali bo upoštevala dodatek za prevoz, ki je podeljen v okviru štipendije in zato svojega ne bo dodelila ter se tako izognila podvajanju sredstev.«

Ugotavljamo, da:

- se za nekatere dijake izplačuje iz javnih sredstev še vedno več sredstev za prevoz, kot dejansko znašajo stroški prevoza,
- prihaja do nenamenske rabe javnega denarja,
- sofinanciranje iz različnih virov ni usklajeno, saj evidence niso povezane,
- izplačevanje socialnih transferjev se bo na državnem nivoju uredilo s pričetkom uporabe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, slabost pa je ta, da zakon ne bo upošteval izplačevanja javnih sredstev iz občinskih proračunov (npr. denarnih socialnih pomoči in različnih subvencij).

Ob upoštevanju zgoraj navedenega priporočila Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, mnenja Računskega sodišča RS in zgoraj navedenih ugotovitev smo mnenja, da sprejem sklepa o subvencioniranju dijaških mesečnih vozovnic za leto 2011 (po vzorcu iz leta 2010), ne bi bila primerna rešitev, ki bi bila skladna z zgoraj navedenimi mnenji. Glede na usmeritve svetnikov in glede na trenutne razmere smo mnenja, da je potrebno sprejeti odlok in v odloku upoštevati socialno komponento.

Številka: 371-232/2010

Datum: 21.03.2011

Pripravila:

Vladimir Peruničič, v.d. načelnika

Majda Stepančič, svetovalka za šolstvo in otroško varstvo

Matej Arčon
ŽUPAN